

Kommunevalgprogram

2023-2027

Randaberg Venstre

Innhold

Kjære velger	3
Skole	4
Barnehage	5
Helsetjenester for hele livet	6
Den grønne landsbyen – utvikling av kommunen	8
Kultur	9
Frivillighet	10
Næringsliv	11
Natur og dyr	12
Kommunens økonomi	13

Kjære velger,

Venstre ønsker et samfunn der alle har frihet og selvstendighet til å leve det livet de ønsker – uavhengig av alder, kjønn, livssyn, funksjonsnivå, seksualitet og bakgrunn. Makt og innflytelse skal komme nedenfra. Beslutninger skal fattes nærmest mulig den det gjelder, og med størst mulig grad av åpenhet og medvirkning. Politisk makt skal forankres i demokratiske institusjoner.

Venstre er et utålmodig parti. Vi vil ta samfunnet videre. Vi vil framover, ikke bakover. Derfor vil vi satse på skole og kunnskap, vi vil ta vare på naturen og matjorda, og vi støtter små og store jobbskapere. Venstre vil ha et samfunn der alle er frie og har muligheten til å delta. For å lykkes med det, må jobben gjøres lokalt. Derfor er et sterkt Venstre i kommunestyret så viktig. I dette dokumentet får du oversikt over Venstres viktigste felles saker og prioriteringer i lokalvalget 2023.

Godt valg!

Skole

Utdanning er nøkkelen for fremtiden. Derfor er utdanning alltid en prioritet for Venstre. Det er gjennom utdanning at vi utjevner sosiale forskjeller og gir alle like muligheter i livet. Elever har ulike forutsetninger, interesser og behov. Da er det avgjørende at vi skaper en skole som er tar hensyn til forskjellene oss imellom. Venstre sitt mål er å skape en skole som ser alle elever, og som evner å tilby mestring og læringsglede til alle. Venstre vil at alle elever skal få ut sitt fulle læringspotensiale.

Det er i lokalsamfunnene elevene går på skole og lærerne jobber, og det er der man har forutsetningene til å se enkeltindividets behov. Skolen kan ikke detaljstyres av politikere nasjonalt, men må bygges opp gjennom en aktiv skolepolitikk i kommunene. Dette vil Venstre gjøre gjennom å gi økt metodefrihet til pedagoger, sikre full selvbestemmelse over skolestrukturer, og sikre budsjetttrammer som gir de ansatte tid og mulighet til å følge opp elevene.

Randaberg Venstre vil:

- Øke skolens budsjetter – reversere kutt på 6 mill i 2023
- Nok kvalifiserte lærerressurser
- Opprettholde krav til maks klassestørrelse på 20 elever opp til 4. klasse, og maks 27 elever i hver klasse fra 5. til 10. trinn
- Sikre nok ressurser til ATO for å sikre en god skolehverdag for de som trenger det mest
- Styrke laget rundt eleven ved å ansette flere helsesykepleiere, skolepsykologer, miljøterapeuter og rådgivere med formell kompetanse.
- Stimulere til mer samarbeid mellom SFO, kulturskolen og frivillige organisasjoner for å utvide aktivitetstilbudet i SFO
- Gi KS og staten tydelige signaler fra kommunen som lokal skoleeier om nødvendigheten av å rekruttere og beholde profesjonsutøvere i skolen
- Støtte forsøksordninger med nye valgfag på ungdomsskolen, både teoretiske og praktiske.
- Sikre gode skolebygg for alle bygdas elever; Utrede kostnader ved et nedskalert trinn 2 for Harestad skole versus rehabilitering av Harestad 7

Barnehage

Ingen familier er like, og barn har ulike behov. Derfor ønsker Venstre et mangfold i barnehagetilbudet, slik at familier kan velge et tilbud som passer for dem og barnet.

Barnehagen er avgjørende for integrering, inkludering og språkutvikling. Kompetanse hos ledelse, lærere og ansatte, gode inne- og utemiljø og nok voksne er helt avgjørende for barna. Kvaliteten på barnehagene er det som er viktig.

Randaberg Venstre vil:

- Sikre tilstrekkelig kvalifisert bemanning for alle barnehager.
- Legge til rette for løpende barnehageopptak for å sikre at alle får mulighet til å begynne i barnehagen etter endt foreldrepermisjon.
- Gi søskenmoderasjon til familier som har barn i både barnehage og skolefritidsordning.
- Legge til rette for at barnehageansatte kan delta på kurs / videreutdanning for å sikre kompetanse blant de ansatte i barnehagen som ikke har formell utdanning.
- Prioritere nok ressurser i PPT slik at de kan kobles på tidlig der det er behov for det.
- Koordinere skole- og barnehageåret i kommunen.

Helsetjenester for hele livet

Det er kommunen som har ansvaret for å følge opp familien og den nyfødte når de kommer hjem fra sykehuset. Og deretter har kommunen ansvar for ulike helserelevante tjenester for sine innbyggere resten av livet. For at alle skal kunne leve gode og selvstendige liv lenger, må samfunnet forebygge mer og reparere mindre innenfor både psykisk og fysisk helse. Tidlig innsats og mer inkludering kan bidra til å forhindre utenforskap, og sette flere i stand til å delta i samfunnet på like premisser.

Venstre vil føre en helsepolitikk som sikrer alle tilgang til et godt helsetilbud, uavhengig av språkferdigheter, alder, inntektsnivå eller pårørendes ressurser. Når flere helsetjenester har blitt flyttet over fra staten til kommunen stiller det høye krav til kommunehelsetjenestene og fastlegetjenesten, men det gir også mulighet til å tilpasse tjenestene til innbyggernes behov.

Tilbudet til personer som sliter med psykiske helseplager og lidelser er ikke godt nok. Venstre vil sikre rask og god psykisk helsehjelp, utvide lavterskeltilbudet og styrke ettervernet. Vi vil senke terskelen til behandling ved fortsatt støtte opp om etablerte lavterskel psykisk helsetilbud som f.eks. Bruket.

Hver enkelt av oss har ulike ønsker og forventninger til hvordan vår alderdom skal være. Venstre vil møte alle eldre med et tilbud som gir valgfrihet og tar i bruk teknologi slik at alle får muligheten til å leve så frie, selvstendige og innholdsrike liv som mulig. Vi vil legge til rette for at kommunens eldre kan få et omsorgstilbud tilpasset sine behov og interesser.

Randaberg Venstre vil:

- Utrede og prioritere videreutvikling av sykehjemsplasser i eksisterende bygningsmasse, inkludert beholde Vistestølen som sykehjem.
- Arbeide for et godt arbeidsmiljø og trivsel blant ansatte i helsesektoren, blant annet ved å prioritere nok ansatte for å sørge for redusert slitasje
- Innføre ordning med husassistenter (etter modell av Stavanger) på sykehjemmene for å avlaste annet personale

- Fortsette å ta i bruk velferdsteknologi, innovasjon og nye løsninger for å legge til rette for at flere kan bo hjemme lenger og mestre sin egen hverdag, samtidig som man tar hensyn til eldre uten digital kompetanse.
- Satse på hverdagshabilitering slik at eldre raskest mulig kan komme tilbake i vanlig form etter sykdom og skade, gjennom å øke dagens 0,7 stilling.
- At kommunene er svært bevisste på å bruke rett kompetanse til rett oppgave slik at man utnytter de tilgjengelige personalressursene best mulig.
- Legge til rette for at sykehjem og omsorgsboliger har et tilpasset tilbud som reflekterer enkeltmenneskers interesser og ønsker.
- Tilby avlastning for pårørende og aktivisering for personer med demens.
- Tilrettelegge for et mer sømløst samarbeid på tvers av hjemmetjenesten, helsetjenesten og frivilligheten for å motvirke underernæring og ensomhet blant eldre.
- Sørge for at maten på bo- og omsorgshjemmene har høy kvalitet og er tilpasset den enkeltes vaner og ønsker, blant annet ved å involvere beboerne så langt som mulig ved måltidene.
- Tilby sykepleiere, jordmødre og andre helsearbeidere en arbeidshverdag hvor det er mulig å stå i heltidsstilling, blant annet gjennom å se på alternative turnusordninger, økt bemanning og avlastning for arbeidsoppgaver som kan løses av andre yrkesgrupper.

Den grønne landsbyen – utvikling av kommunen

Gode lokalsamfunn er avhengig av en stedsutvikling som skaper attraktive nærmiljø der folk bor og lever livene sine. Dette gjøres ved å sikre nærhet til gode friluftsområder, viktige offentlige velferdstilbud, arbeidsplasser og private tjenester. Med utviklingen i sentrum av Randaberg, med stadig flere tilbud, både av butikker, tjenester og ikke minst restauranter, er det viktig å legge til rette for at flest mulig kan benytte seg av tilbudene, og komme seg enkelt og trygt frem og tilbake mellom eget hjem og sentrum.

For Venstre er det viktig å sikre god medvirkning fra innbyggerne i forbindelse med utvikling av kommunen. Å legge til rette for involvering, gjennom god og tidlig informasjon om plan- og reguleringsprosesser er derfor en viktig oppgave.

Et viktig ønske for Venstre er å ta vare på den grønne profilen til kommunen, den gode jorda, myrene, og de få knausene og friluftsområdene som er igjen. Det er derfor nødvendig å kontrollere og begrense veksten.

Randaberg Venstre vil:

- Arbeide for å få prioritert gang- og sykkelstier i Vistnesveien
- Sørge for god balanse mellom klima- og miljøvennlig boligutvikling og ivaretagelse av kulturvern og kulturminner.
- Bidra til at det etableres flere nyskapende og inkluderende boformer som muliggjør en bærekraftig livsstil.
- Sørge for universell utforming av bygg og anlegg i kommunen.
- Stoppe nedbygging av landbruksjord.
- Begrense boligbyggingen til maksimalt 50 nye boliger i året
- Prioritere boligbygging for familier i etableringsfasen og barnefamilier.
- Tilbakeføre areal planlagt til fremtidig boligutvikling, tilbake til LNF.
- Prioritere utbygging i sentrum – gamle skoletomten.
- Positiv holdning til forsiktig fortetting i eksisterende boligområder
- Jobbe for at blå-grønn faktor på 0,7 oppnås i alle nye prosjekt, for å sørge for at kommunen fortsatt blir «den grønne landsby».
- Jobbe aktivt mot fylket for å sikre et best mulig busstilbud, inkludert vurdere ulike interne løsninger, som f.eks. hent-meg eller tilsvarende.

Kultur

Det lokale kulturlivet må sikres gode vilkår og det bør legges til rette for et mangfold i kulturtilbudet. Alle generasjoner bør ha muligheten til et godt og variert kulturtilbud, og det er viktig at kulturtilbudet er tilgjengelig for alle. Tungenes fyr og Varen kulturscene tilbyr store kulturopplevelser for bygda innbyggere. Det samme kan man finne i privat regi, på den lokale puben eller i kirka. Og så er det et rikholdig tilbud fra organisasjoner, foreninger og idrettslag til små og store. Men fremdeles er det noen som ikke alltid finner sin plass i det etablerte tilbudet. For disse er det viktig å se på om det mulig å tilby andre alternativer. Det være seg kunstnere med egne uttrykk som ikke nødvendigvis passer inn i noen rammer, eller unge som gjerne ønsker samhold og fellesskap, men ikke nødvendigvis innenfor rammene av et lag eller forening.

Randaberg Venstre vil:

- Støtte og bygge opp gode kulturarenaer, også for egenorganisert kulturliv.
- Sørge for at offentlige kulturtilbud er økonomisk tilgjengelige for alle.
- Sikre kulturelle møteplasser for alle aldersgrupper.
- Ha ordninger som gjør det mulig for alle å delta på fritids- og kulturaktiviteter, uavhengig av økonomisk situasjon.
- Arbeide for etablering av ny ungdomsklubb, på ungdommenes premisser.

Frivillighet

De frivillige organisasjonene med sine medlemmer og med dugnadsånd skaper verdifulle fellesskap og arrangement, og bidrar til et varmt og inkluderende samfunn. Kommunen må derfor legge til rette for at dette fortsatt kan yre og gro i kommunen.

Randaberg Venstre vil:

- Gjøre egnede offentlige lokaler tilgjengelige for lag og foreninger på en enkel måte.
- Sikre en god arbeidsdeling mellom kommunene og frivilligheten i de tilfellene der frivilligheten tar seg av oppgaver som grenser opp mot kommunens ansvarsområde.
- Sikre at frivilligsentralen har økonomi til å legge til rette for mer frivillig arbeid.
- Sikre gode støtteordninger til de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene.
- Støtte opp om møteplasser der innvandrerne kan bli kjent med resten av lokalsamfunnet.

Næringsliv

Fremtidens næringsliv er grønt, nyskapende og kreativt. Da trenger vi at kommunen yter god service og legger opp til gode, stabile og langsiktige rammevilkår for næringsvirksomhet. Næringspolitikken skal være moderne og næringsnøytral, og legge til rette for et seriøst og lønnsomt næringsliv. Utelivet er en viktig del av mange lokalmiljø. For å skape gode møteplasser i utelivet, trenger vi fleksibilitet og flere alternativer for innbyggerne. Serveringsnæringen skal tilby noe for enhver smak, samtidig som vi skal sørge for at bedriftene drives på en forsvarlig og trygg måte. Det er derfor viktig at kommunen har arealer for bedrifter å kunne vokse på.

Randaberg Venstre vil:

- Støtte oppstartsprogrammer som gir nye gründere bistand i etableringsfasen.
- Fremme innovative anskaffelser, grønne anskaffelser, gründervennlige anbudskontrakter, bedre konkurranse og mindre detaljerte kravspesifikasjoner.
- Vurdere å dele opp anbud i mindre kontrakter for at lokalt næringsliv kan delta i anbudskonkurransene.
- Eksperimentere med nye former for samarbeid mellom det offentlige og private.
- Legge til rette for økt lokal produksjon og distribusjon av mat, blant annet ved å støtte opp under tiltak som REKO-ring og gårdsutsalg.
- Støtte opp om og tilrettelegge for videre utvikling av næringsvirksomhet i Mekjarvik som en fremtidsrettet havn med landstrøm.
- Beholde nok gratis parkeringsplasser i sentrum til å beholde det som et attraktivt sted å dra for å handle.

Natur og dyr

Randaberg har veldig lite areal, og det meste er enten dyrket eller utbygd. Men vi har en unik kyst, med flotte strender og svaberg. Det er viktig å ta vare på dette. Både for oss mennesker, men og for dyrene. Dyr har egenverdi – ut over den nytteverdien de har for mennesker og samfunnet. Dyras velferd, helse og trygghet må sikres. Dyr må kunne utøve mer av sin naturlige adferd, og ha et liv som er verdt å leve. I tråd med at kunnskapen om dyrevelferd og dyras vilkår stadig forbedres, må politikken følge etter. For at alle dyr skal kunne leve gode og verdige liv, må dyrevelferd også ivaretas i lokal politikk og forvaltning.

Venstre vil at kommunene skal være aktive i arbeidet med å redusere tilførselen av plastavfall til naturen og havet, for eksempel ved å kutte bruken av engangsplast i egne virksomheter og ved å være piloter for forsøk med gjenbruksalternativer. Med utfylling av areal i Mekjarvik for å utvide havnen må kommunene må ta en aktiv rolle for å sørge for at utfyllingene ikke medfører utslipp av uønskede elementer til sjøen.

Randaberg Venstre vil:

- Jobbe for at dyrevelferd ivaretas i arealplaner.
- Arbeide for å redusere lysforurensning.
- Prioritere å bevare natur.
- Forbedre ordninger for retur og innsamling av plastavfall fra landbruket i samarbeid med kommunens bønder.
- Arbeide for å få høyspentkabler i jord fremfor luftspenn.

Kommunens økonomi

Randaberg kommune har i utgangspunktet en god økonomi, med gode inntekter. Men som følge av mange nyinvesteringer de siste årene, og manglende økonomisk styring og kontroll på disse prosjektene har kommunen en høy gjeldsgrad og dermed redusert økonomisk handlefrihet.

Randaberg Venstre vil arbeide for å gjenskape handlefriheten. Da kreves streng økonomisk kontroll og vilje til å etterleve planer og eksisterende økonomistyring. For Venstre vil det derfor være viktig å følge det vedtatte økonomireglementet fremover, samtidig som det er viktig å opprettholde tjenestenivået. I et bærekraftperspektiv er det like feil å flytte for store økonomiske byrder over på fremtidige generasjoner som det er å la alle kostnader ved store investeringer tilfelle dagens innbyggere. Det er derfor ikke ønskelig for Venstre å redusere tjenestetilbudet for å spare mer enn det vedtatt økonomireglement tilsier, men heller ikke investere i ting som ikke er strengt nødvendig.

Randaberg Venstre vil:

- Redusere gjelden ved å ikke låneinvestere i «kjekt å ha» ting.
- Holde fast ved målene i kommunens økonomiplan – samtidig som kommunens handlingsrom brukes for å gi gode tjenester til kommunens innbyggere også i dag.
- Redusere vikarbehov ved flere faste stillinger.
- Prioritere førstelinjen fremfor støtte- og stabsfunksjoner.
- Delta i samarbeid med nabokommuner for å redusere kostnader, og utvide kompetanse særlig innenfor spesialiserte områder som helse.
- Sørge for profesjonell prosjektering og prosjektstyring på fremtidige prosjekter.